

Tartu Ülikool

Muukeelse kooli 4.-9. klassi eesti keele õpikute tekstianalüüs

Mitte-eestlaste Integratsiooni Sihtasutuse
ja Tartu Ülikooli vahelise
teenuslepingu PHTE-02774 täitmise aruanne

Lepingu täitjad
Jaan Mikk,
Heiki-Jaan Kaalep,
Hiie Asser,
Siret Linnas,
Merje Songe

Tartu, 2003

Sisukord

Muukeelse kooli 4. – 9. klassi eesti keele õpikute käsikirjade analüüsi tulemusi	3
Kuidas hinnata sõnade olulisust?	6
Milline on minu õpik teiste õpikutega ja soovituga võrreldes?	8
Millised sõnad on keerukad minu õpikus?	9
Kuidas hindan oma õpiku sõnade olulisust ja keerukust?	10
Kuidas leida õppetükist keerukaid sõnu?	11
Milliste sõnadega võiks rikastada oma õpikut?	12
Kas sagedamini räägitakse naistest või meestest?	13

Muukeelse kooli 4. – 9. klassi eesti keele õpikute käsikirjade analüüsi tulemusi

Analüüsi eesmärgiks oli saada vastused järgmistele küsimustele:

- Kas ja mil määral kordub 1.-3. klassi sõnavara 4. klassis, 4. klassi oma 5. klassis jne?
- Kas õppetükid muutuvad järk-järgult raskemaks?
- Kas õpikutes kasutatav sõnavara on sobiv ja vajalik (eesti keele sagedussõnastikuga võrreldes jm aspektid)?

Lisaks sellele koostasime mitmesuguseid tabelid, mis kergendavad autorite tööd, kui nad soovivad oma käsikirja täiustada.

Analüüsisime 1.–3. klassi õpikuid koos ja 4.–9. klassi õpikuid nii üksikuna kui koos.

Õpikute elektroonselt saadud käsikirjades tegime enne analüüsi mõned väikesed muudatused (vt lisa), selleks et analüüsi tulemused oleksid paremini tõlgendatavad.

Tekstide analüüs toimus programmiga PAEL. See programm viis tekstide sõnad algvormi ja leidis iga sõna algvormi esinemissageduse õpikuis.

Varem on koostatud tänapäeva eesti keele ilukirjandusproosa ja ajalehekeele sagedussõnastik ühe miljoni sõnakasutuse baasil. Selle alusel saime määrata õpikute sõnade sagedused keeles.

Eesti keele sagedussõnastiku 10 000 sagedasema sõna seas olevatel nimisõnadel oli määratud abstraktsus. Selle kandsime üle õpikute substantiividele. Kuna aga õpikutes esines sõnu väljastpoolt 10 000 keele sagedasemat sõna, tuli osadel õpikute nimisõnadel määrata abstraktsus käesoleva töö käigus. Aluseks oli järgnev kolmepalliline skaala:

- 1- nimisõnad, mis tähistavad meeltega vahetult tajutavaid esemeid ja olendeid,
- 2- nimisõnad, mis tähistavad meeltega vahetult tajutavaid nähtusi ja protsesse,
- 3- nimisõnad, mis tähistavad meeltega vahetult mittetajutavaid objekte.

Sõnade abstraktsuste määramine on üsna keeruline, nt sõna erinevatel tähendustel on sageli ka erinev abstraktsus. Sellest hoolimata on kasutatud skaala osutunud paljudes eksperimentides valiidsesks.

Aruanne on esitatud seitsmes tabelis, millele lisanduvad kommentaarid tabelite juurde, lühendite loetelud, naiste-meeste nimede loetelud ja pikkade lausete loetelud. Kommentaarides on kirjeldatud, kuidas tabelid arvutati ja kuidas saadud tulemusi kasutada. Esitatud failid on loetletud järgnevas tabelis.

Aruandes esitatud failide loetelu
(Kui fail pole üles pandud, siis küsige esimeselt autorilt jaan.mikk@ut.ee)

Number	Faili nimetus	Failide arv	Kogumaht kilobaitides
Tabel 1	Õpikute sõnavara analüüsi koondtulemused	1	2234
Tabel 2	Õpikute keerukuse koondnäitajad	1	21
Tabel 3	Sõnade keerukuse näitajad õpikutes	6	2188
Tabel 4	Õpiku sõnavara analüüsi tulemused	6	3955
Tabel 5	Õppetükkide keerukuse näitajad õpikus	6	96
Tabel 6	Sõnade keerukuse näitajad õppetükkides	116	6380
Tabel 7	Õpikutes puuduvad keele sagedasemad sõnad	1	67
	Kommentaari tabelile 1	1	54
	Kommentaari tabelile 2	1	434
	Kommentaari tabelile 3	1	45
	Kommentaari tabelile 4	1	44
	Kommentaari tabelile 5		
	Kommentaari tabelile 6	1	30
	Kommentaari tabelile 7	1	22
	Lühendite loetelud	6	9
	Mittesõnade loetelud	6	92
	Naiste-meeste nimed	7	121
	Nimede loetelud	6	22
	Pikkade lausete loetelud	116	439

Õpikute käsikirjade analüüsi põhitulemused on järgmised.

1. 1. – 3. klassi sõnavara kordub 4. klassis, 4 klassi sõnavara kordub 5. klassis jne. Milline kordumine on optimaalne, selle kohta puuduvad täpsemad andmed, kuid tundub, et see kordumine on käsikirjades suhteliselt väike. 4. klassi sõnavarast on varem kasutatud 53%, 5. klassi sõnavarast on 4. klassis kasutatud 46% jne (vt tabel 2). Umbes 40% iga klassi õpiku sõnavarast tuleb esmakordselt kasutusele selles klassis. Seetõttu tuleb igas klassis juurde 1100 – 1600 uut sõna, mis ületab lepingus fikseeritud vahemiku 750 – 1000 uut sõna ühes klassis. Õpikute erinevate sõnade arvud ei ole suured, kuid kuna erinevate õpikute sõnavarad kattuvad suhteliselt vähe, siis on uute sõnade arv klassiti küllaltki suur.
2. Õpikute maht on üsna erinev. Neljanda klassi õpikus on peaaegu sama palju sõnu kui üheksanda klassi õpikus ja kõige vähem sõnu on seitsmenda klassi õpikus (tabel 2). Sõnade keskmine pikkus on enamvähem sama neljandast kuuenda klassini ja tõuseb seitsmendas klassis oluliselt. Ka õppetükkide võrdlusel võime näha ebakorrapäraseid muutusi õpikute mahus ja keerukuses (vt tabelid 5).
3. Õpikutes (koos algklassidega) on umbes 10600 sõna, millest umbes pooled esinevad eesti keele 10 000 sagedasema sõna seas ja pooled ei esine seal (tabel 2). On ilmne, et

õpikute sõnavara ei peagi täielikult vastama ajalehe- ja ilukirjandusekeele sagedussõnastikule, kuid siiski võivad autorid vaadata (tabelid 6), kas on võimalik vähendada eesti keele sagedussõnastikust väljajäävate sõnade kasutamist õpikutes ja kasutada õpikuis rohkem sõnu eesti keele sagedussõnastikust (tabel 7).

Esitatud tabelid ja loetelud sisaldavad konkreetsemaid andmeid üksikute õpikute keerukuse ja mahukuse kohta. Kommentaarides on esitatud näiteid selle kohta, kuidas neid andmeid kasutada käsikirjade arendamisel.

Lisa

Muudatused käsikirjas enne selle analüüsimist

- Kustutati read, mis algasid/lõppesid KK-, LP- või KU-ga.
- Kustutati venekeelsed sõnad.
- Kustutati kaldkriips, pluss ja silbitusmärk, kui kokku tuli kindel sõna, nt linnas/maal, si-na, vana+ema, reisi/n.
- 1.-3. klassi käsikirjade puhul parandati enamik kirjavigu.
- Kustutati sõnatüvest eraldi olevad tunnused, lõpud, poolikud sõnad ning kokku kirjutatud sõnade järjestused (s.t analüüsi alla kuuluvad ainult välja kirjutatud sõnad).
- Kustutati teksti alguses või lõpus olev rida.
- Kustutati 1.-3. klassi algustekst (õpiku pealise ja sisekaane tekst).
- Eemaldati mitte midagi ütlevad häälikuühendid, nt oe, jõ.
- Eemaldati numbrid.
- Eemaldati üksiktähed.

Kuidas hinnata sõnade olulisust?

Tabel 1

Sõnade olulisust saab hinnata nende **sageduse järgi eesti keeles ja sageduse järgi õpikutes**. Tabelis 1 on toodud ka üks nimisõnade keerukuse näitaja – nende abstraktsus ja sõnade esinemissagedused õpikutes.

Vaatame kaht näidet tabeli 1 kasutamise kohta.

Sõna “aamen” on keeles keskmise sagedusega, kuid õpikuis ei esine. Kui on soov õpikute sõnavara rikastada, siis võiks selle sõna sisse tuua mõnes vanema klassi õpikus (abstraktne sõna).

Sõna “aastaring” ei esine eesti keele 10 000 sagedasema sõna seas, kuid esineb neljanda, viienda ja kuuenda klassi õpikus, igapähe üks kord. Uue sõna õppimise algul oleks otstarbekas seda rohkem korrata või see sõna üldse välja jätta.

Mõned tabelis 1 kasutatud tunnused vajavad selgitust.

Nimisõnade abstraktsust määrasime järgneva kolmepallilise skaala alusel:

- 1- nimisõnad, mis tähistavad meeltega vahetult tajutavaid esemeid ja olendeid,
- 2- nimisõnad, mis tähistavad meeltega vahetult tajutavaid nähtusi ja protsesse,
- 3- nimisõnad, mis tähistavad meeltega vahetult mittetajutavaid objekte.

Mida väiksem on abstraktsus, seda kergem on reeglina sõna omandada.

Sagedusgrupp keeles näitab, kui sageli sõna eesti keeles esineb. Sagedusgruppide konkreetsed tähendused on järgnevas tabelis. Mida väiksem on sagedusgrupp, seda sagedamini sõna kasutatakse.

Sagedusgrupp keeles	Eesti keele sõnad, mis kasutussageduselt on .... sõna seas	Sõna sagedus vähemalt
1	1 - 2004	53
2	2005 – 3988	21
3	3989 – 5886	12
4	5887 – 7639	8
5	7640 -10060	5
-	10060 -	

Sagedusgrupp õpikutes näitab, kui sageli kasutatakse sõna õpikutes. Sagedusgruppide konkreetsed tähendused on järgnevas tabelis. Väiksema sagedusgrupiga sõnad on olulisemad.

Sagedusgrupp õpikutes	Sõnad õpikutes, mis õpikutes kasutuse sageduselt on .... sõna seas	Sõna sagedus vähemalt
1	1 - 929	23
2	930 – 1821	10
3	1822 – 2735	6
4	2736 – 3770	4
5	3771 - 4641	3
6	4642 - 6208	2
7	6209 - 10632	1

Milline on minu õpik
teiste õpikutega ja soovituga võrreldes?

Tabel 2

Õpikute keerukuse ja mahukuse koondnäitajad

Näitaja	1.-3. Kl	4. Kl	5. Kl	6. Kl	7. Kl	8. Kl	9. Kl	Kokku
Sõnede üldarv	44713	22025	17599	18472	13225	16009	23819	155862
Erinevate sõnade arv	3050	2526	2731	3114	2838	3072	4239	10632
Klassi optimumi suurus	2400	3200	4000	4800	5600	6400	7200	7200
Sõnu klassi optimumist väljas	1408	794	858	935	708	619	909	3432
Õpikus harva korduvaid sõnu	1328	1335	1763	1999	1880	1940	2820	5994
Keele sagedussõnastiku sisse jäävate sõnade arv	1923	1823	2046	2146	2055	2199	2864	5256
Uusi sõnu õpikus	3050	1181	1181	1322	1093	1180	1625	10632
Nimisõnade keskmine abstraktsus	1,49	1,64	1,69	1,67	1,83	1,88	1,83	1,73
Nimisõnade optimaalne abstraktsus	1,0	1,1	1,1	1,2	1,2	1,3	1,3	
Õpiku sõnade %, mis pole keele 10000 sagedusema sõna seas	37	28	25	31	28	28	32	51
Pikkade sõnede protsent		3,5	3,7	4,3	3,6	3,5	3,4	
Sõne keskmine pikkus tähtedes		6,36	6,25	6,30	6,80	6,7	6,59	
Pikki lauseid 1000 sõne kohta		21	23	14	18	17	13	

Kokkuvõttena võib tabeli 2 põhjal öelda järgmist.

1. Neljanda klassi õpik on suhteliselt mahukas.
2. Viienda klassi õpikus on suhteliselt lühikesed sõnad, mis tavaliselt on omased hästi arusaadavale tekstile.
3. Kuuenda klassi õpiku tekstid on teistest suhteliselt erineva sõnavara/temaatikaga, mis vähe katab ka keele sagedussõnastikku. Seetõttu on uusi sõnu suhteliselt palju. Samas on sõnad suhteliselt lühikesed.
4. Seitsmenda klassi õpik on kõige lühem ja selles on ka teistest vähem uusi sõnu. Samas on see õpik teistest abstraktsem ja selles on palju pikki sõnu, mis näitavad teksti keerukust.
5. Kaheksanda klassi õpik on suhteliselt lühike. Selle abstraktsuse näitaja on aga suurim ja ka sõnad on suhteliselt pikad.
6. Üheksanda klassi õpik on pikim, kusjuures üleminek kaheksandast klassist üheksandasse on järsk. Selles õpikus on ka teistest rohkem erinevaid sõnu. Õpiku temaatika on eriline nii teiste õpikutega võrreldes, kui eriti just keele sagedussõnastikuga võrreldes. Õpikus on palju uusi sõnu.

Kõikidel õpikutel on voorusi ja samas ka võimalusi õpiku edasiseks täiustamiseks. Kuidas õpikuid täiustada, seda näitavad järgnevad tabelid ja pikkade lausete loetelu.

Millised sõnad on keerukad minu õpikus?

Tabel 3

Tabel 3 on autoreile kasuks siis, kui autoreil on soov vähendada uute sõnade hulka õpikus, pikkade sõnade hulka, abstraktsete sõnade hulka või keeles harva kasutatavate sõnade hulka. Tabeli 3 hõlpsamaks kasutamiseks on see koostatud iga õpiku kohta eraldi.

Tabel 3A

Väljavõte 9. klassi õpikus kasutatavate sõnade keerukuse tabelist

Sõna	Uus	Pikk	Abstraktne	Keeles harva	Sagedus õpikus
ahhetama	+	-	-	+	1
ahmima	+	-	-	-	1
aiapidamine	+	+	-	+	1

Tabelis 3A toodud esimene näitesõna “ahhetama” esineb 9-ndas klassis esmakordselt õpikus, see pole pikk sõna, selle abstraktsust pole võimalik määrata, sõna esineb keeles harva ja õpikus esineb see ka vaid üks kord. Kui autor soovib vähendada selle õppetüki keerukust, kus see sõna esineb, siis võib selle sõna välja jätta. Vastava õppetüki leiame tabeli 4 – 9 abil või otsime seda sõna algtekstides 9. klassi õpikust.

Sõna “ahmima” on vaid ühest aspektist keerukas, kuid see esineb õpikus ka vaid ühe korra ja siin on võimalus vähendada üks kord esinevate sõnade arvu õpikus.

Kolm keerukuse näitajat on selles tabelis sõnal “aiapidamine“, mis esineb õpikus ka vaid ühel korral, kuid selle väljajätmise soovitus vastu räägib fakt, et see on liitsõna ja võib olla oma osade kaudu mõistetav.

Lisame veel kokkuvõtliku tabeli, millest nähtub, kui palju oli uusi, pikki, abstraktseid ja keeles harva kasutatavaid sõnu erinevates klassides. Väga üldiselt võiks selle tabeli põhjal öelda, et suhteliselt rohkem on keerukaid sõnu 6-nda ja 9-nda klassi õpikus, suhteliselt vähem on neid n 7-nda klassi õpikus. Kui 7-nda klassi õpiku autorid soovivad oma õpikut keerukamaks muuta, siis võib vaadata tabelit 7, milles on keeles suhteliselt sageli esinevad, kuid õpikuist välja jäänud sõnad.

Uute, pikkade, abstraktsete ja keeles harva esinevate sõnade arvud õpikus

	Uus	Pikk	Abstraktne	Keeles harva
4. klass	1181	646	280	804
5. klass	1181	717	315	785
6. klass	1322	880	370	1104
7. klass	1093	538	429	902
8. klass	1180	626	499	986
9. klass	1625	965	652	1579

Kuidas hindan oma õpiku sõnade olulisust ja keerukust?

Tabel 4

Tabel 4 annab Teile oma õpiku sagedussõnastiku, kus on antud iga sõna põhikarakteristikud ja nende esinemissagedused erinevais õppetükkides. Tabel 4 on analoog tabelile 1, sisaldades Teile õpiku kohta täpsemat informatsiooni ja vähem informatsiooni teiste õpikute kohta.

Sõnade olulisuse hindamiseks on nende sagedusgrupp keeles ja sagedusgrupp õpikuis (nende tunnuste kirjeldused on tabeli 1 juures). Mida väiksem on sagedusgrupp, seda olulisem on sõna. Olulisuse kõrval on tabelis kaks keerukuse näitajat – sõna abstraktsus ja sõna pikkus, mis on kergelt nähtav esimesest tulbast. Mida suuremad need on, seda raskem on reeglina sõna omandada. Tabelis on näidatud ka, millistes õppetükkides ja kui sageli iga sõna esineb. Kui sõna kordub selle sisseviimisel vaid 1 – 2 korda, siis on omandamine küsitav.

Väljavõte tabelist 4 – 6

Kuuenda klassi õpikute sõnu

Sõna	Abstraktsus	Sagedusgrupp keeles	Sagedusgrupp õpikuis	Sagedus eelnevais õpikuis	Sagedus eelnevas õpikus	Sagedus õpikus	Saged. 1. õppet.	Saged. 3. õppet.
abi	3	1	1	19	6	11	0	1
abikaasa	1	1	4	1	0	1	0	0
abistaja	2		7	0	0	1	0	0

Sõna “abi” on küll abstraktne sõna, kuid esineb sageli nii keeles kui õpikuis. See on oluline sõna ja omandamisega probleeme pole. Esineb antud õpikus esmakordselt 3-ndas õppetükis, kui on esinenud eelnevates õpikutes 19 korda ja seega on omandatud.

Sõna “abikaasa” on konkreetne sõna ja esineb keeles väga sageli, kuid õpikuis on keskmise sagedusega. Eelnevais õpikuis on see esinenud vaid üks kord ja ka kuuenda klassi õpikuis esineb 1 kord. Seda on vähevõitu, et kõik õpilased sõna aktiivselt omandaksid. Tabelist 1 näeme, et see sõna on esimest korda kasutusel 4-ndas klassis. Juba seal tuleks seda sõna rohkem kasutada, loomulikult võiks seda sõna rohkem esineda ka 6-nda klassi õpikus.

Sõna “abistaja” ei ole keele sagedussõnastikus ja õpikuis esineb harva. Eelnevates õpikutes puudub, kuuenda klassi õpikus esineb vaid 1 kord. Võib kaaluda selle sõna väljajätmist, seda enam, et tabeli 1 andmetel seda sõna mujal ei kasutata.

Kuidas leida õppetükist keerukaid sõnu?

Tabel 6

Tabelid 6 on autoreile kasuks siis, kui on soov vähendada uute sõnade hulka mõnes õppetükis, pikkade sõnade hulka, abstraktsete sõnade hulka või keeles harva kasutatavate sõnade hulka. Võib lähtuda sõnade mingist ühest tunnusest või kõikidest tunnustest koos. Kui soovime vähendada uute sõnade hulka mingis õppetükis, siis tuleks kaaluda võimalusi nende sõnade väljajätmiseks või asendamiseks, mis on arvuti poolt näidatud kui uued antud õpikus. Kui soovime vähendada abstraktsete sõnade hulka õppetükis, siis tuleks kriitiliselt vaadata abstraktseid sõnu jne. Muidugi, otsuse vastuvõtmisel tuleb arvestada sõna kõikide tunnustega tabelis 6.

Keerukaid sõnu 5-nda klassi 17-ndast õppetükist

Sõna	Uus	Pikk	Abstraktne	Keeles harva	Sagedus õpikuis
ajalooline	+	+	-	-	5
algama	-	-	-	-	97
arhitektuur	+	+	+	+	1
arusaamine	-	+	+	-	4

Sellest tabelist on näha, et sõna “ajalooline” esineb antud õpikus esmakordselt. Vaadates tabelist 4 – 5, näeme, et see sõna ei esine varem viiendas klassis, järelkult on see päris uus sõna. Sõna korduvus õpikuis on keskmine.

Sõna “algama” on kõikide tunnuste järgi lihtne ja kordub õpikuis 97 korda. Üldkorduvus on suur, kuid vähendada seda ilmselt pole vaja.

Sõna “arhitektuur” on kõikide parameetrite järgi keerukas ja kordub õpikuis vaid ühe korra. Selle sõna võiks välja jätta, kuigi tabeli 4 andmetel on selle sõna sagedus keeles keskmine.

Sõna “arusaamine” on pikk ja abstraktne, see kordub õpikuis vaid 4 korda. Võiks ehk asendada tegusõnaga. Tabelist 4 näeme, et see sõna esineb 4-ndas ja 5-ndas klassis. Tabelitest 4 – 4 ja 4 – 5 leiame ka millistes õppetükkides see sõna esineb. Soovi korral võib selle sõna leida ka otsides 4-nda ja 5-nda klassi õpikust *Find* abil.

Milliste sõnadega võiks rikastada oma õpikut?

Tabel 7

Kui mõnes õppetükis on soovitud vähem uusi sõnu, siis võib kaaluda mõne lõigu lisamist, kasutades sõnu ka tabelist 7. Tabelis 7 on need sõnad, mis on eesti keele 4000 sagedasema sõna seas, kuid pole kasutatud õpikutes. Selliseid sõnu on 787. Uute ja arusaadavate sõnade lisamine muudab teksti huvitavamaks. Uue sõna esmakordsel sisseviimisel peaks seda aga mitu korda õpikus kordama.

Paljud sõnad korduvad õpikuis liiga sageli. Enamus nendest on funktsionaalsed sõnad, ilma milleta ei saa läbi ükski tekst. Samas võiks nii mõnegi liiga sagedase sõna õpikutes asendada sünonüümiga. Näiteks tabeli 1 andmetel esineb sõna “fakt” õpikuis 38 korda. See on hea, lihtne rahvusvaheline sõna, kuid tabelist 7 näeme, et selle sõna sünonüüm “tõsiasi” polegi õpikutes kasutusel, kuigi on keeles sage. Mõne õppetüki sõnavara võib rikastada sõnaga “tõsisasi”.

Eriti tõsiselt võiks kaaluda nende 135 sõna lisamist, mis kuuluvad keele 2000-nde sagedasema sõna sekka (sagedusgrupp 1).

Kas sagedamini räägitakse naistest või meestest?

Arenenud riikides jälgitakse tähelepanelikult, et naised ja mehed kujutataks õpikutes võimalikult võrdsetena. See tähendab, et naised ja mehed peaks õpikutes olema enam-vähem ühepalju.

Otsisime õpikutes kõik naised ja mehed tähistavad pärisnimed ja üldnimed. Kokkuvõtlikult on tulemused järgnevatel tabelitel.

Naiste ja meeste pärisnimed õpikutes

Õpik	4. Klass	5. Klass	6. klass	7. Klass	8. Klass	9. Klass	Kokku
Naiste erinevaid nimesid	47	55	34	20	29	39	224
Meeste erinevaid nimesid	64	65	30	34	29	45	267
Naiste nimesid kokku	112	115	81	54	74	113	549
Meeste nimesid kokku	170	143	165	43	47	110	678
Naiste nimede korduvus	2,38	2,09	2,38	2,70	2,55	2,90	2,45
Meeste nimede korduvus	2,66	2,20	5,50	1,26	1,62	2,44	2,54
Erinevaid nimesid	111	120	64	54	58	84	491
Inimeste nimesid kokku	282	258	246	97	121	223	1227

Naiste ja meeste pärisnimed õpikutes

Õpik	4. klass	5. klass	6. klass	7. klass	8. klass	9. klass	Kokku
Naiste erinevaid üldnimesid	12	16	22	12	14	20	96
Meeste erinevaid üldnimesid	19	33	30	12	17	19	130
Naiste üldnimesid kokku	153	180	86	46	84	109	658
Meeste üldnimesid kokku	200	231	209	33	75	91	839
Naiste üldnimede korduvus	12,8	11,2	3,91	3,83	6,00	5,45	6,85
Meeste üldnimede korduvus	10,5	7,00	6,97	2,75	4,41	4,79	6,45
Erinevaid üldnimesid	31	49	52	24	31	39	226
Inimeste üldnimesid kokku	353	411	295	79	159	200	1497

Analüüsi tulemused on kokkuvõtvalt järgmised.

1. Erinevaid sõnu meeste tähistamiseks on õpikutes rohkem kui naiste tähistamiseks.
2. Neljandast kuni kuuenda klassini räägitakse rohkem meestest ja seitsmendast kuni üheksanda klassini räägitakse rohkem naistest. Summaarselt räägitakse meestest siiski rohkem kui naistest.
3. Naistest räägitakse veidi pikemalt kui meestest.
  4. Inimestest räägitakse suhteliselt vähem 7-nda ja 8-nda klassi õpikus.